

Баҳоси 2 тийин.

A horizontal row of seven black and white portrait photographs of men. Each man is wearing a dark suit jacket, a white shirt, and a dark tie. The men have varying features: some are wearing glasses, some have mustaches, and their hair styles vary. They are all looking directly at the camera with neutral expressions. The background of each portrait is a light, mottled grey.

Л. И. БРЕЖНЕВ.	Г. И. ВОРОНОВ.	В. В. ГРИШИН.	А. П. КИРЯЛЕНКО.	А. Н. КОСЫГИН.	Ф. Д. КУЛАКОВ.	Д. А. КУНАЕВ.
КПСС - Марксистский Комитет Сибири бюроининг аэзои, КПСС - Марксистский Комитетининг Бош секретари.	КПСС - Марксистский Комитет Сибири бюроининг аэзои.	КПСС - Марксистский Комитет Сибири бюроининг аэзои.	КПСС - Марксистский Комитет Сибири бюроининг аэзои, КПСС МК секретари.	КПСС - Марксистский Комитет Сибири бюроининг аэзои.	КПСС - Марксистский Комитет Сибири бюроининг аэзои, КПСС МК секретари.	КПСС - Марксистский Комитет Сибири бюроининг аэзои.

Съездинин 9 асослигин эртаклини таъминласда КПСС Марказий Комитетин ҳисобот доқладаси юзасидан КПСС XXIV съездининг резолюцияси, КПСС Уставига қисман ўзгаришлар киритиш тўғрисида КПСС XXIV съездининг қарори, СССР халқ ҳўналиксини ривожлантиришининг 1971—1975 йилги беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съездининг Директиваларини тасдиқлаш тўғрисида КПСС XXIV съездининг қарори бир овоздан қабул қилинди.

Сўнгра съезд партия марказий органларини сайлаш натижалари тўғрисида санок комиссиясининг раиси ўртоқ Г. В. РОМАНОВНИН ахборотини тингласда.

Танафусдан сўнг съездининг якунловчи мажлиси бўлди. Раислик қилувчи ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ съезд номига бир қанча аризалар ва таклифлар тушганлигини маълум қилди. Съезд КПСС Марказий Комитетига бу аризаларни кўриб чиқиб тегишли қарорлар қабул қилишни топширди.

Уртоқ Л. И. Брежнев бўлиб ўтган Пленумда КПСС Марказий Комитети ўзининг раҳбар органларини сайлаганлигини маълум қилди. Марказий Комитетнинг Бош секретари, Марказий Комитет Сисёсий бюроси, Марказий Комитет секретариати сайланди, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг расми тасдиқланди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий ревизия комиссияси ўз мажлисида комиссия раисини сайлаганлигини ҳам маълум қилди.

Уртоқ Л. И. Брежнев якунловчи нутқ сўзлади. Бутун залнинг қизғин, гулдўғос қарсаклари билан бир неча марта бўлиниб турган бу нутқни сўзда дегуратлари ва маънолар жўла қатъийроқ белиб тингалилар.

Уртоқ Л. И. Брежнев Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съездини ёшиқ даб эълон қилди.

Делегатлар ва меҳмонлар партия гимни «Интернационал»ни баланд руҳ билан ижро этадилар.

A row of five black and white portraits of men in suits and ties, likely political figures. From left to right: a man with dark hair and a mustache; a man with dark hair and a mustache; a man with dark hair and a mustache; a man with dark hair and a mustache; and a man with dark hair and a mustache.

И. В. КАПИТОНОВ, К. Ф. КАТУШЕВ, Б. Н. ПОНОМАРЕВ, М. С. СОЛОМЕНЦЕВ, Г. Ф. СИЗОВ,
КПСС Маркзкий Комитетининг секретари, КПСС Маркзкий Комитетининг секретари, КПСС Маркзкий Комитетининг секретари, КПСС Маркзкий Комитетининг секретари, КПСС Маркзкий ревизия комитетининг ревизи.

Ў р т о қ Л. И. Б Р Е Ж Н Е В н и т қ и

делегацияларининг ортиб бораётганлиги бунинг яққол ифодасидир. КПССнинг урушдан кейин ўтказилган биринчи съезди — XIX съездеда 44 делегация ҳозир бўлган эди, XXIV съездда эса дунёнинг 91 мамлакатидан 102 делегация ҳозир бўлди.

Бу — коммунистлар билан барча революционерларни бирлаштириб турган жаҳон озодлик ҳаракати ҳамма қийинчиликларни тарта-раф этиб, муваффақиятли ривожланиб бораётганлигидан, унинг сафларига янги жанговар отрядлар қўшилиётганлигидан далolat беради.

(Давоми 2-бетда).

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1971 йил 9 апрелда Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди сайлаган КПСС Марказий Комитетининг Пленуми бўлиб ўтди.

Пленум ўртоқ Л. И. Брежневни яқинлик билан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб сайлади.

Пленум КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини қуйидаги составда сайлади: Сиёсий бюро аъзолари — Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, В. В. Шчербицкий ўртоқлар.

Сиёсий бюро аъзолигига кандидатлар — Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов ўртоқлар.

Л. И. Брежнев П. Н. Демичев, И. В. Калятов, К. Ф. Катушев, А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов ўртоқлар КПСС Марказий Комитетининг секретарлари қилиб сайландилар.

Пленум ўртоқ А. Я. Пельшене КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг раиси қилиб тасдиқлади.

КПСС Марказий Ревизия Комиссиясида

1971 йил 9 апрелда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий ревизия комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди.

Марказий ревизия комиссияси ўртоқ Г. Ф. Сизовни комиссия раиси қилиб сайлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВнинг съезд ёпилиши вақтида сўзлаган нутқи

(Боши биринчи бетда)

Марказий Комитет ўртоқ А. Я. Пельшене Партия контроли комитетининг раиси қилиб тасдиқлади. (Қарсақлар).

КПСС Марказий ревизия комиссияси ўртоқ Г. Ф. Сизовни комиссия раиси қилиб сайлади. (Қарсақлар).

Делегат ўртоқлар! Сизлар сайлаган Марказий Комитет катта ишонч билдирилганлиги учун съездга ташаккур айтишни менга топширди. (Қарсақлар). Биз бу ишончни қадрлаймиз ва бу ишонч бизнинг зимманимизга гўят катта масъулият юклаганини яхши тушунамиз. Сизларни ишонтириб айтманки, партия Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ва Секретариат Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилдилади. (Гулдурас, давомли қарсақлар).

Делегат ўртоқлар! Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездининг иши тугади.

Улуғ партиянинг вакиллари, партиянинг ҳамма шонли отрядлари мухтор халқларимизга беш йиллик иш юнгуллари муҳомада қилиниш ва келгуси йилларнинг сиёсий йўлини ишлаб чиқиш учун ўн кун мобайнида ўз съездларига тўпланишди.

Бутун партиянинг, бутун совет халқининг диққат-эътибори ўн кун мобайнида Кремль, съездимиз қаратилди, совет халқи партия съездларини ҳақли равишда ўз тарихининг коммунистик мақолатлари сари қилган ҳаракатининг босқинчилиги деб билимда. (Давомли қарсақлар).

Бутун дуненинг нигоҳи ҳам ўн кун мобайнида шу съездга қаратилди, чунки социалистик мамлакатлар ва коммунистик партиялар, бизнинг социалистик давлатимиз, бизнинг ленинчи партияимиз, тарихий жараёнда, жаҳон ғояларида нақадар катта роль ўйнаётганлиги кўпдан бери бутун планетамизда ҳаммага маълум. (Қарсақлар). Ишчилар синфи, меҳнаткаш инсоният, унинг коммунистик авангарди ўзининг қаҳрамонона кураши, ўзининг фидоқорона меҳнати билан шундай замонини қарор топдиришди, эндиликда жаҳон тарихи социализм ва коммунизмга ва улғайта-хилоф равишда ривожланиши мумкин эмас. (Қарсақлар).

Съездга яқун ясаб, катта иш қилинди, унинг ҳужжатларида, делегатларнинг нутқларида партиянинг жуда катта ва кўп қиррали таърибоси, унинг коллектив заковати муборак равишда ифодаланди, деб тўла осон билан айта оламиз. Съезд қарорлари ва ҳужжатлари ҳали узоқ вақтга партия билан халқнинг ғоявий-назарий ҳаёти марказида турди. Коммунистларимиз, барча совет кишилари улардан илҳом олади, съезд қарорлари улар учун ҳаракатнинг ишончли дастури бўлиб хизмат қилди. (Қарсақлар).

Ўртоқлар! Совет коммунистлари ўз партиясининг съездларини ўз партиясининг олддаги ҳисоботинга деб эмас, шу билан бирга барча коммунистик партиялар олддаги, жаҳон ишчилар ҳаракати олддаги ҳисобот ҳам деб билдилар, деб илгари ҳам айтган эдик. Биз XXIV съездга ана шундай ҳис-туйғулар билан келидик.

Уларнинг маълуми, съезд ишида дунёдаги коммунистик ва ишчи партияларнинг, ленинчиларнинг миллий-демократик ва социалистик партияларининг юздан ортиқ делегатлари қатнашди. Жаҳон революцион, озолиш, прогрессив кучларининг бу қадар вақолатли алқамуни тарихда ҳали ҳеч нарча йиғилмаган эди, дейиш мумкин. Бу эса биз совет коммунистларини бе-ниҳоя мамун қилди. (Давомли қарсақлар).

Биз чет эллик дўстлар ва қардошларнинг нутқларини тинглар эканмиз, ўзимизнинг жаҳонга ўз-қўли билан қўйган таътирларимизни интернационал ҳаракатнинг яқинлашган тарихий қисми эканлигини янги кўч билан ҳис қилдик. Биз партияимиз, халқимиз қилган ишларнинг жаҳоншумул аҳа-

миятини, жаҳон революцион жараёнига коммунизм қурилишидаги ўз муваффақиятларимиз билан биз қўшиб келган, қўшаётган ва қўшаётган ҳиссанинг аҳамиятини ҳам алоҳида кўч билан ҳис қилдик. (Давомли қарсақлар).

Чет эллик ўртоқлар партияимизнинг сиёсий, унинг жаҳон коммунистик ҳаракатидаги марксча-ленинчи принципларни йўлини, унинг шу ҳаракат биланги муваффақиятларини, барча революцион кучларни ишлагайиш йўлидаги доимий ва илҳом куч-гайратларини яқинлашган маълумлаётганликлари ва яна бир бор ишонч ҳосил қила олдик. (Қарсақлар).

Чет эллик азиз қардошлар ва дўстлар! Съездимиз ишига катта ҳисса қўшганлигини ўз сўз сўзидан, бутун партияимиз ва бутун совет халқи исмида сизларга миннатдорчилик билдиришга ижозат берайсиз. (Қарсақлар). Чунки маъмурий нутқлар сўзлаб, жаҳон мамлакатлари, ҳамма қитъаларда содир бўлаётган революцион жанглар билан марказимиз кўз олдимизда яна бир бор ерқин тасвирлаб берганлигини ўз миннатдорчилиги билдиришга ижозат берайсиз. (Қарсақлар). Партияимиз тўғрисида, совет халқи ҳақида айтган самимий сўзларининг учун, ўз нутқларининг бирдмлик ва интернационал тўғривулари изҳор қилганлигини ўз сўзларига миннатдорчилик билдиришга ижозат берайсиз. (Давомли қарсақлар).

Делегат ўртоқлар! XXIV съезд партияимизни, бутун совет халқини аниқ сиёсий йўл билан, келгуси даврнинг сиёсий программаси билан қуроллантирди. Бу йўлнинг моҳияти, мазмуни Марказий Комитетнинг ҳисобот доқладиде, келгуси беш йиллик маълумлаётган Директива-лар лойиҳаси тўғрисидаги доқладда, съездимиз ҳозиргина қабул қилган қарорлар ва резолюцияларда равшан баён этилди. Иқтисодий сиёсат соҳасида партияимиз йўли — совет халқининг турмуш шароитларини яхшилаш йўлидир. Партия оғир сановатли шу кўмуладан унинг муқофаси тармоқларини ривожлантиришга эътибор қилиб қаратилган ҳолда, меҳнатчилар фаровонлигини аниқлаштириш бутун ҳўжалик ишларининг асосий амалии вазифаси қилиб қўйилмади. Бизнинг мақсадимиз ана шундай, ўртоқлар, бу мақсадни амалга ошириш учун биз ҳўжалик замиридаги ҳамма резервлардан, ҳамма имкониятлардан тўла-тўқис фойдаланишимиз керак. (Қарсақлар).

Социал сиёсат соҳасида партияимиз йўли — совет жамияти бирлигини янада мустаҳкамлаш, совет жамиятини ташкил этувчи синфлар ва социал гуруҳларини, ҳамма миллатлар ва элаларини бир-бирига янада яқинлаштириш йўлидир. Бу йўл — социалистик демократияни яқинлаш билан ривожлантириш, жамоат давлат ишларини ҳал этиш тобора кенг ҳалқ орасини жалб этиш йўлидир; бу йўл — ҳамма меҳнатчиларнинг коммунистик онглигини ошириш, фан ва маданиятни ҳар томонлама ривожлантириш, совет кишинин маънавий қамол топири, мамлакатда аҳушда келтирилган ва одамлар енгил нафас олиб, яхши ишлайдиган, оқойишта яшайдиган маънавий-сиёсий вазиён мустаҳкамлаш йўли ҳамдир. (Давомли қарсақлар).

Партия қурилиш соҳасида партияимиз йўли — жамиятга партия раҳбарлиги методларини такомиллаштириш, партия турмушининг ленинчи нормаларига қатъий риоэ этиш, партия сафарларининг янада яқинлаштириш йўлидир; бу йўл — партиянинг ишчилар синфи билан, бутун совет халқи билан алоқаларини ҳар томонлама мустаҳкамлаш йўлидир. (Қарсақлар).

Ташкил сиёсат соҳасида партияимиз йўли — тинчлик ва халқаро ҳамфислиқ, социализм мамлакатлари қардошлиқини мустаҳкамлаш ва бутун дунёдаги антиимпериалистик озолиш кучлари билан қўшқўқ йўлидир. Тинчлик, халқларнинг озолиш ва мустақиллигини уларнинг ўзлари ҳисобиде, ўзларининг XXIV съезди ишларининг қарарларига эришиш, интернационал ҳаракатнинг яқинлашган тарихий қисми эканлигини янги кўч билан ҳис қилдик. Биз партияимиз, халқимиз қилган ишларнинг жаҳоншумул аҳа-

қуриб турибсанларки, совет халқининг энг зарур, энг жонакан манфаатлари XXIV съезд ишларининг ҳаракат программасининг марказида турибди. Ҳозирда қўриб турибдики, совет кишилари — коммунистлар ҳам, партияимиз ҳам XXIV съезд ишларини, у қабул қилган қарорларининг асосий мазмунини аниқ шу таҳлилда тушунишди. Бу нарса янги беш йилликка доир Директиваларни бажариш, съезд қабул қилган ҳамма қарорларни рўёбга чиқариш йўлидаги ўз меҳнатида, ҳаракатларида совет халқига тагин ҳам кўпроқ куч, гайрат, илҳом бахш этиди деб ишонч билдиришга ижозат берайсиз. (Қарсақлар).

Делегат ўртоқлар, сизлар ҳамма республикалар, ўлкалар ва областлардаги партия ташкилотларининг вакиллари сиз. Сизлар халқ ҳўжаликимиз ҳамма тармоқларининг, иқтисодий турмуш ҳамма соҳаларининг, коммунистик қурилиш ҳамма участкаларининг вакиллари сиз. Сизлар совет коммунистлари ҳамма авлодларининг вакиллари сиз. Ана шуларнинг ҳаммаси съездда қўйилган проблемаларни кенг ва батафсил муҳомада қилиш, иш манфаатларига, партия манфаатларига, халқ манфаатларига гўят мос бўлиб тушадиган қарорлар қабул қилиш имконини берди. (Давомли қарсақлар).

Ўрта-инди ҳаммаларининг ўз шўҳар ва қишлоқларининг, ўз партия ташкилотларинингга қайтиб борасизлар. Делегат ўртоқлар, сизлар ҳар бирининг съездда олган куч-гайрат, илҳом, завоқ-завоқ ишларининг қулоқли ишларинингга барча коммунистларга, барча меҳнатчиларга сингдирилсинлар деб ишонч билдиришга ижозат берайсизлар. (Гулдурас қарсақлар).

Биз ишончли, тўғри сиёсий йўлни ишлаб чиққан эканмиз, эндиликда бу йўлни муваффақиятли равишда амалга ошириш энг асосий вазифа бўлиб қолади. Съезд ўртага қўйган вазифаларнинг қўламини мувофиқ равишда шу вазифаларни ҳал этмоқ учун бутун ишимизнинг савиясини — ҳўжалик, ғоявий-сиёсий, партиявий-ташқилий ишимизнинг савиясини жуда ошириш керак. Барча партия ташкилотларининг бутун куч-гайратлари съезддан кейин аниқ шу вазифаларга қаратилиши лозим. Ҳўжал, қилдиган ишларини — мароқли ва жоизбадор ишларини қўй. Бизнинг фидоқорона ва илҳомбахш меҳнат ишларини кўмулда. Съезд режаларини биз шу йўналишда рўёбга чиқара оламиз. (Гулдурас, давомли қарсақлар).

Сизларга катта муваффақиятлар тилаймиз, делегат ўртоқлар! (Гулдурас, давомли қарсақлар).

Совет халқининг улуғ раҳбари бўлган партияимиз, Ленин партиясининг катта муваффақиятлар тилаймиз! (Гулдурас, давомли қарсақлар).

Ўз таъдирларининг ижодкори, ўз бахт-судатининг ижодкори бўлган барча совет меҳнатчиларига катта муваффақиятлар тилаймиз! (Гулдурас, давомли қарсақлар).

Илҳоси Совет Иттифоқи Коммунистик партияси! (Гулдурас, давомли қарсақлар, ҳамма ўринда турди).

Илҳоси қаҳрамон совет халқи! (Гулдурас, давомли қарсақлар).

Марксизм-ленинизм байроғи остида — коммунистларнинг янги-янги ғалабалари сари, олға! (Гулдурас, давомли қарсақлар).

Делегат ўртоқлар, шу билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездининг ишлари тугади, деб ҳисоблашга ижозат берайсизлар.

Мажлис аҳли ўриндан туриб гулдурас қарсақ чалади. «Ура!» «Ленинчи Коммунистик партияга шон-шарафлар!» «Ленинчи Марказий Комитетга шон-шарафлар!» «Совет халқига шон-шарафлар!» деган садолар янграйди.

Съезд делегатлари ва меҳмонлари партия гимни — «Интернационал»ни айтдилар. Залда қайта-қайта гулдурас қарсақлар янграйди. КПСС шарафига таъриб сўзлари эшитилди.

ПАРТИЯ XXIV СЪЕЗДИДА САЙЛАНГАН КПСС Марказий Комитетининг Состави Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси Марказий Комитетининг Аъзолари

Абрасимов П. А.
Авраменко С. С.
Акулиничев В. К.
Александров А. П.
Алексеевский Е. Е.
Алиев Г. А.
Андропов Ю. В.
Антонов А. К.
Аристов Б. И.
Аскарлов А.
Афанасьев С. А.
Ашимов Б.
Баграмян И. Х.
Байбаков Н. К.
Баников Н. В.
Басов А. В.
Батицкий П. Ф.
Бахирев В. В.
Бешчев Б. П.
Блесков А. А.
Бодюл И. И.
Бондаренко И. А.
Бородин А. М.
Бородин П. Д.
Братченко Б. Ф.
Брежнев Л. И.
Брехов К. И.
Бугаев Б. П.
Булгаков А. А.
Бутума Б. Е.
Валер А. П.
Васильев Н. Ф.
Ватченко А. И.
Вашченко Г. И.
Викторов А. В.
Воронов Г. И.
Воропаев М. Г.
Воротников В. И.
Восс А. Э.
Галанский К. И.
Гапуров М.

Гарбузов В. Ф.
Георгиев А. В.
Голдин Н. В.
Горбань Г. Я.
Горбачев М. С.
Горшков С. Г.
Горшков Ф. С.
Греков Л. И.
Гречко А. А.
Гришин В. В.
Гришин К. Н.
Гришманов И. А.
Громико А. А.
Грушецкий И. С.
Грушин П. Д.
Дегтярев В. И.
Деметьев П. В.
Демичев П. В.
Жавахишвили Г. Д.
Добрин В. Ф.
Добринин А. Ф.
Долгих В. И.
Дрозденко В. И.
Дриган А. С.
Дмишин В. Э.
Ежевский А. А.
Елутин В. П.
Елшнев А. Е.
Ермин Л. Б.
Ефремов М. Т.
Ештокин А. Ф.
Жигалин В. Ф.
Захаров М. В.
Захаров М. Е.
Зверев С. А.
Зиминин М. В.
Золотухин Г. С.
Иванникова М. С.
Ивановский Е. Ф.

Кавун В. М.
Казаров В. И.
Казанец И. П.
Каликов В. Д.
Капитонов И. В.
Катушев К. Ф.
Келдиш М. В.
Кириленко А. П.
Кириллин В. А.
Киселев И. И.
Киселев Т. Я.
Клепиков М. И.
Коваленко А. В.
Кожеников Е. Ф.
Козлов Н. Т.
Козирь П. П.
Кокорев А. А.
Конеи И. С.
Коновалов Н. С.
Конотоп В. И.
Корнейчук А. Е.
Коротков Б. Ф.
Коритков Н. Г.
Коспанов Ш. К.
Костандов Л. А.
Костузов А. И.
Косигин А. Н.
Кочина А. Е.
Крахмалев М. К.
Крилов Н. И.
Кузнецов В. В.
Кулаков Ф. Д.
Куликов В. Г.
Куличенко Л. С.
Кунаев Д. С.
Кутахов П. С.
Кучевол В. С.
Кэбин И. Г.
Лапин С. Г.
Лебедев Е. И.

Леонов П. А.
Лесечко М. А.
Ломачин В. П.
Ломоко П. Ф.
Ломоносов В. Г.
Лутак И. К.
Ляшко А. П.
Ляшенко Н. Г.
Мазуров К. Т.
Маякин С. И.
Марисов В. К.
Марков Г. М.
Марьяхин С. С.
Маслеников Н. И.
Матчонов Н. М.
Машкин В. В.
Машеров П. М.
Месян В. К.
Мжаванадзе В. П.
Микоян А. И.
Михайлов Г. Л.
Модогоев А. У.
Москаленко К. С.
Насриддинова Е. С.
Непорожний П. С.
Николаева-Терешкова В. В.
Ниезбеков С. Б.
Новиков В. Н.
Новиков И. Т.
Нуриев З. С.
Огарков Н. В.
Орлов В. П.
Павлов В. П.
Павлов Г. С.
Павловский И. Г.
Патолчиев Н. С.
Патон Б. Е.
Пегон Н. М.
Пельше А. Я.
Политович С. А.

Подгорный Н. В.
Поляков И. Е.
Полянский Д. С.
Пономарев Б. Н.
Попов М. Г.
Попова Н. В.
Приезжев Н. С.
Прийцкий С. О.
Прокофьев М. А.
Промислов В. Ф.
Прохоров В. И.
Пузанов А. М.
Расулов Ж.
Рашидов Ш. Р.
Родионов Н. Н.
Романов Г. В.
Руденко Р. А.
Руднев К. Н.
Румянцев А. М.
Русакон К. В.
Риков В. Н.
Рябинов В. М.
Рябов Я. П.
Сенькин И. И.
Скачков С. А.
Скочиллов А. А.
Славский Е. П.
Смирнов В. А.
Смирнов Л. В.
Снечук А. Ю.
Соколов С. Л.
Соколов Т. И.
Соломенцев М. С.
Степанов В. И.
Струев А. И.
Сурганов Ф. А.
Суслов М. А.
Табеев Ф. А.
Титаренко А. А.
Титов В. Н.
Тихонов Н. А.

Тока С. К.
Токарев А. М.
Толстиков В. С.
Толубеев Н. П.
Трапезников С. П.
Тяжелников Е. М.
Умаханов М. С. И.
Устинов Д. Ф.
Усубалиев Т.
Федосеев П. Н.
Филатов А. Д.
Флорентьев Л. Я.
Фурцева Е. А.
Хитров С. Д.
Храмов А. И.
Худойбердиев Н. Ж.
Цуканов Г. Э.
Цибульков В. М.
Червошенко С. В.
Черненко К. У.
Черний А. К.
Чиряев Г. И.
Чуйков В. И.
Шавров И. Е.
Шакиров М. З.
Шевченко В. В.
Шелепин А. Н.
Шелест П. Е.
Шереметов А. С.
Шибачев А. И.
Шитиков А. П.
Школьников А. М.
Шокин А. И.
Шолохов М. А.
Шолохов Н. А.
Шчербицкий В. В.
Шчинин С. Н.
Юнак Н. Х.
Якубовский И. И.
Яснов М. А.

Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси Марказий Комитети Аъзолигига Кандидатлар

Алексеев П. Ф.
Апраткин С. С.
Ауельбеков Е. Н.
Базовский В. Н.
Бектурганов Х. Ш.
Белуха Н. А.
Беспалов И. П.
Бирюкова А. П.
Борисенко Н. М.
Бородин Л. А.
Ботвин А. П.
Буденный С. М.
Виноградов В. М.
Владиченко И. М.
Вороновский Н. А.
Всеголовский М. Н.
Георгадзе М. П.
Герасимов К. М.
Гетман А. Л.
Гончаров В. И.
Городовиков Б. Б.
Горчаков П. А.
Грибачев Н. М.
Грушевой К. С.
Гудков А. Ф.
Гуженко Т. Б.

Густов И. С.
Давидов Н. И.
Деметиева Р. Ф.
Демиденко В. П.
Демченко В. А.
Доенян В. Н.
Егоров А. Г.
Есенов Ш.
Журин Н. И.
Зародков К. И.
Ибрагимов А. И.
Ильищенко К. Ф.
Иноземцев Н. Н.
Иовчук М. Т.
Исаев В. Я.
Ишков А. А.
Кабалов Б. Е.
Кабков Я. И.
Калченко Н. Т.
Камолов К.
Кандренков А. А.
Карабаев Г. А.
Карлов В. А.
Карпова Е. Ф.
Қаҳҳоров А.
Кириченко Н. К.

Клаусон В. И.
Клименко И. Е.
Климов А. П.
Князев Ф. К.
Козлов С. В.
Колдунов А. И.
Колесников А. Я.
Колчина О. П.
Кортунов А. К.
Кочемасов В. И.
Кочетков Н. Г.
Криулин Г. А.
Кручина Н. Е.
Кудинов И. П.
Курюткин С. К.
Лаврентьев М. А.
Ленин В. П.
Лигачев Е. К.
Лобов С. М.
Лощенков Ф. И.
Лихова Л. П.
Майоров А. М.
Макеев В. П.
Малыхов Т. К.
Мальцев В. Ф.
Маношис И. А.

Мельков Ю. Д.
Мешков Ф. С.
Морозов И. П.
Мурадян Б. А.
Мусаханов М. М.
Никонов В. П.
Окунов В. В.
Оразмухамедов О. Н.
Павлов Г. П.
Палутин В. С.
Паскарь П. А.
Пастухов Б. Н.
Петровижев Н. А.
Петровский Б. В.
Пименов П. Т.
Поберев М. Т.
Погребняк Я. П.
Пономарев М. А.
Пономарев Н. А.
Попов Б. В.
Псудцев Н. Д.
Розенко П. А.
Романов А. В.
Рубен В. П.

Рубен Ю. Я.
Савин С. Н.
Савинкин Н. И.
Салманов Г. И.
Сальникова Е. А.
Семенов В. С.
Сербин И. Д.
Серегев М. И.
Сидоренко А. В.
Сизов А. А.
Синица И. Ф.
Скулов И. П.
Слаженко И. Г.
Смирнов А. Н.
Смирнов Н. И.
Сологуб В. С.
Суюмбеов А. С.
Тарасов А. М.
Тарасов Н. Н.
Таратута В. Н.
Тартишев Н. Н.
Толкунов Л. Н.
Толубко В. Ф.
Третьяк И. М.
Трунов М. П.

Удалов А. П.
Удалов И. И.
Усмонов С. Н.
Федоров В. С.
Филатов А. П.
Фомин Г. И.
Фоминих А. М.
Фролов В. С.
Фурс И. Л.
Холов М.
Цвигун С. К.
Чакоский А. Б.
Чебриков В. М.
Черный В. И.
Чуркин А. Н.
Шайдулов С. А.
Шауров В. Ф.
Шашин В. Д.
Шевченко А. Ф.
Шибалов А. Н.
Шитов А. И.
Шумаускас М. Ю.
Шчербина Б. Е.
Ягодкин В. Н.
Якубовский Ф. Б.
Янгель М. К.

ПАРТИЯ XXIV СЪЕЗДИДА САЙЛАНГАН КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг Состави

Александров-Агентов А. М.
Аникушин М. К.
Антонов С. Ф.
Арбатов Г. А.
Артюнян Н. Х.
Белик П. А.
Березин А. И.
Боголюбов К. И.
Бузицкий А. Г.
Бушуев В. М.
Васинин С. П.
Голубев В. Н.
Горбач Ф. С.

Горегляд А. А.
Горкин А. Ф.
Горчаков А. К.
Гостев Б. И.
Денисова Р. Н.
Дзюбендзе Г. С.
Дмитриев И. Н.
Долор А. П.
Драгуниев Д. А.
Елисеева Н. Г.
Ефремов Л. Н.
Жуков Г. А.
Загладин В. В.
Заколупин Н. А.

Замятин Л. М.
Затворнический В. А.
Иксанов М. Б.
Качин Д. И.
Кличев А. М.
Кобильчак М. М.
Комарова Д. П.
Коновалов Н. Л.
Костюков И. И.
Круглова З. М.
Кудратов Ш.
Кулатов Т.
Кулиджанов Л. А.

Кусков Е. И.
Лебедев К. В.
Лобанов В. Е.
Ложанова Г. П.
Мельникова З. В.
Микулич В. А.
Молдасанов Ж.
Новоселов Е. С.
Осетров Т. Н.
Павлов С. П.
Пеллер В. И.
Петрова Л. А.
Пигалев П. Ф.
Пўлатов Э. П.

Рахманин О. Б.
Румянцев А. Ф.
Рижов Н. С.
Сизов Г. Ф.
Симонов К. С.
Смирновский М. Н.
Смиртюков М. С.
Сонгина А. П.
Староский В. Н.
Судариков Н. Г.
Тер-Газарян Г. А.
Теребилов В. И.
Тимофеев Н. В.
Увачан В. Н.

Халдеев М. И.
Халилов К. А.
Харазов В. И.
Хренников Т. Н.
Цинев Г. К.
Чередиенко Е. Т.
Чураев В. М.
Шевченко Л. М.
Шкин И. В.
Шкуратов И. Ф.
Шчербаков И. С.
Яковлев А. Н.
Ястребов И. П.

КРЕМЛЬДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

(Боши биринчи бетда).

Дўстлар! Съездда биз ишларимизни ҳам, фикр-ўйларимизни ҳам, ҳис-туйғуларимизни ҳам сизларга баён қилиб бердик. КПСС Марказий Комитети ўз фаолияти учун совет коммунистлари олдига ҳисобот берди. Шу билан бирга бутун партияимиз аслида умумий коммунистик иш манфаатлари йўлида меҳнатимиз ва курашимиз тўғрисида жаҳон пролетариати олдига, ер юзидagi барча меҳнатчилар олдига ҳисобот берди.

Съездимиз учун характерий бўлган энг асосий ҳусусиятини қисқа қилиб: съездда марксизм-ленинизм, пролетар интернационализм, ғоялари тантанала қилинди, деб айтсам ҳаммамий фикрини ифодалаган бўламан, деб ўйлайман.

Съезд ишлаб турган кунларда, биз, сизлардан кўпгина яхши ва ёзу сўзлар эшитдик. Бу нарса бизни руҳлантирди. Сизларга коммунистик раҳмат, ўртоқлар, кўпгина напастининг мамлакат

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ХИСОБОТ ДОКЛАДИ ЮЗАСИДАН СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XXIV СЪЕЗДИНИНГ РЕЗОЛЮЦИИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди КПСС Марказий Комитетининг иши тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳисобот докладини тинглаб ва муҳокама этиб, қарор қилди:

КПСС Марказий Комитетининг сиёсий йўли ва амалий фаолияти тўла-тўқис маъқуллансин;

КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида баён қилинган тақдирлар ва ҳусласалар маъқуллансин.

Съезд барча партия ташкилотларига ўзларининг амалий фаолиятида доклажда айтилган қондаларга амал қилишни таълиф этади.

XXIV съезд мамнуният билан қайд қиладики, КПСС Программасини, XXIII съезд томонидан қўйилган вазифаларни бажариш учун изчиллик ва сабот-матонат билан олиб боришдан кураш натижаида коммунистик қурилишда жуда катта муваффақиятларга эришилди. Ҳисобот давридаги муҳим ютуқ шундан иборатки, халқ ҳўжалигини янада ривожлантириш ва мамлакат мудофасини мустаҳкамлаш билан бир

қаторда шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг фаровонлиги ҳам аяча ошди. Социалистик яқтимоий муносабатлар, совет демократияси муваффақиятли ривожланди. Ишчилар, қол-қоҳчилар ва эиелитарнинг маънавий-сиёсий бирлиги, СССР халқларининг қардошларча дўстлиги янада кўпроқ мустаҳкамланди.

Ҳисобот даврида Коммунистик партиянинг совет жамияти ҳаётидаги раҳбарлик роли тагин ҳам ошди. Совет халқи партиянинг ички ва ташқи сиёсатини қизғин ва ақидилли билан қўллаб-қувватламоқда.

СССРнинг халқаро позициялари тагин ҳам мустаҳкамроқ ва ишончлироқ бўлиб қолди. Жаҳон социалистик системасининг роли ўсди. Совет Иттифоқи ва қардош социалистик мамлакатлар тинчлик ҳамда халқлар хавфсизлиги учун курашга катта ҳисса қўшдилар, халқаро майдонда кучлар нисбатини тинчлик, демократия ва социализм фойдасига ўзгартиришга тобора катта таъсир кўрсатдилар. Замонамиздаги асосий революционий кучлар — жаҳон социализм системаси, халқаро ишчилар ҳаракати ва миллий озоодлик ҳаракатининг жанговар иттифоқи кучайиб, мустаҳкамланиб бормоқда.

II.

1. Съезд КПСС Марказий Комитетининг ленинча ташқи сиёсатини изчиллик билан амалга оширишга қаратилган фаолиятига юксак баҳо беради.

Жаҳон социалистик системасини янада ишплантириш ва ривожлантириш масалалари доим Марказий Комитетнинг диққат-марказида турди. Жаҳон социалистик системаси ҳал қилувчи антимпериалистик куч сифатида, тинчлик ва социал тараққиёт таъини сифатида янада кўпроқ мустаҳкамланди. Қардош социалистик давлатларнинг иқтисодий потенциал аяча ўсди, социализмнинг сиёсий негизлари мустаҳкамланди, халқларнинг фаровонлиги юксалди, маданият ва фан янада ривож топди. Социалистик қурилиш, етилган иқтимоий проблемаларни ҳал этиш, социализм талабларини ҳимоя қилиш соҳасида жуда бой коллектив тажриба тўпланди. Батён қийинчилик ва мушкулотлар бўлишига қарамай, социалистик мамлакатларнинг дўстлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш ҳуқирон тенденция бўлиб қолди.

Совет Иттифоқининг барча соҳаларда қардош давлатлар билан ҳамкорлиги муваффақиятли ривожланди ва мустаҳкамланди. КПССнинг қардош мамлакатлар Коммунистик партиялари билан алоқалари тагин ҳам мунтазам ва ҳа-томолама алоқалар бўлиб қолди. Ташқи сиёсий фаолиятини мувофиқлаштириб олиб бориш соҳасида катта муваффақиятларга эришилди. Социалистик давлатларнинг биргаликда илгари сураётган тақдирлари ва сиёсий ишлари бутун халқаро вазиятнинг ривожланишига икбий таъсир кўрсатмоқда. Социалистик давлатлар томонидан антиг сурада қарши ҳаракат қилиниши тўғрйли империалистик агрессорларнинг кўп планлари бароб етилди.

Коллектив сурада қўйилган тадбирлар натижаида Варшава ва Шартомаси мамлакатларининг харбий ташкилоти мустаҳкамланди. Иттифоқчи давлатларнинг қуролли кучлари ўз таъйириларини юксак даражада кўтарган бўлиб, у қардош халқлар тич меҳнатининг мустаҳкам гаровидир.

Совет Иттифоқининг социализм мамлакатлари билан ўзаро фойдали иқтисодий ҳамкорлиги янада ривожланди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган давлатларнинг ишлаб чиқариш давлатлараро иқтисолаштириш ва кооперативлаштиришга, халқ ҳўжалик планларини маҳкам боғлаб олиб боришга, иқтисодий интеграцияга қаратилган йўли жаҳон социализм тараққиётининг объектив эҳтиёжларини ифода этади.

Совет Иттифоқининг социалистик мамлакатлар билан икки томонлама муносабатларини мустаҳкамлаш учун кўп иш қилинди. Бу муносабатларнинг мақсад ва принциплари Совет Иттифоқи билан қардош социалистик давлатлар ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида тузилган шартномаларда мустаҳкамланди.

Съезд КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати-нинг Совет-Хитой муносабатларидаги тутан принципини ленинча йўли ва қарор тадбирларинг тамомла маъқуллади ва таъкидлади. Хитой раҳбарлари ленинизмга эил бўлган ва социалистик мамлакатларга қарош кураш олиб боришга, халқаро коммунистик ҳаракат ва бутун антимпериалистик ҳаракат сафларини бузишга қаратилган ўзларининг алоҳида гоъий-сиёсий платформаси билан майдонга чиқаётган бир шарионда КПСС Марказий Комитети бирдан-бир тўри позицияни — марксизм-ленинизм принципларини изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилиш, жаҳон коммунистик ҳаракати бирлигини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, социалистик Ватан манфаатларини ҳимоя қилиш позициясини ағзалди. Съезд Хитой пропагандасининг партия-лик ва давлатийлик сиёсати ҳусусидаги тухтадан иборат уйдирмаларини қатъиян рад этади. Аини вақтда бизнинг партия-лик СССР билан Хитой Халқ Республикаси ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш, Совет ва Хитой халқлари ўртасидаги яхши-қўнчилик ҳамда дўстликни тиклашни ёқлаб чиқмоқда. Совет Иттифоқи билан Хитой Халқ Республикаси ўртасидаги муносабатларни яхшилаш ҳар иккала мамлакатнинг узок муддатга мўлкаланган туб манфаатларига, жаҳон социализм манфаатларига, империалистик қарши курашнинг кучайтириш манфаатларига мос бўлиб турган бўлур эди.

Съезд КПСС Марказий Комитетининг социализм талабларини ички контрреволюциядан ва империалистик реакциядан ҳимоя қилишга ҳечословак халқига қардош мамлакатлар билан биргаликда интернационал ёрдам бериш соҳасидаги фаолиятини тамомла маъқуллади. Чехословакиядаги воқеалар таърифиб империализм ва унинг социалистик мамлакатлардаги асирларини киди-корларига нисбатан ҳушёрлигини ошириш зарурлигини, социализмни «яхшилаш» баҳонаси билан марксизм-ленинизм революцион моҳиятини пўхта чиқаришга интилаётган ҳамда буржуа идеологиянинг суқулиб кириши учун йўл оқиб бераётган ўнг оппортунизмга қарош олиб борилаётган изчил курашнинг муҳим эканлигини яна бир марта эслатиб ўтди. Социалистик мамлакатларнинг халқлари ўзларининг революцион талабларини сақлаш ва қаттиқ туриб ҳимоя қилишга қатъий қарор бергандилар.

Социалистик системани ривожлантириш таърибаси марксизм-ленинизм партиянинг социалистик жамиятдаги раҳбарлик ролин доим мустаҳкамлаш, партия раҳбарлигининг форма ва методларини бегўхто таъомиллаштириш бориш, социализм тараққиётининг етилган проблемаларини ҳал этишга марксизм-ленинча икбий ёндошиш зарур эканлигини тобора аниқ-равшан қўрсатиб турибди. Социализмни муваффақиятли сурада қўроқ учун социалистик қурилишнинг муштара қонунликлари асосланиб иш қўриш, шунингдек ҳар бир мамлакатнинг конкрет ҳусусиятларини ҳисобга олиш зарур эканлиги тўғрисидаги ленинча қонда тўғри эканлиги янада зўр куч билан таъкидланмоқда. Съезд шунин қайд қиладики, социал тузумнинг муштарақлиги, социалистик мамлакатлар халқлари туб манфаатлари ва мақсадларининг бир-бирига мос эканлиги марксизм-ленинча партиялар тўри сиёсатини ўтказишдаги жаҳон социалистик системасини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш ишнинг оғишмай илгари бостириш имконини беради.

Съезд КПСС Марказий Комитетига социалистик давлатлардаги коммунизм ва илчи партиялар билан ҳамкорлигини (жаҳон социализм системасининг бирлиги ва жипслиги) аввало шу ҳамкорликка боғлиқлиги бундан буйи ҳам мустаҳкамлаш, ривожлантириб борилиши, халқаро сиёсат, иқтисодий муносабатлар соҳасида, шу жумладан иқтисодий интеграцияни ривожлантириш соҳасида социалистик давлатлар билан ҳамкорлигини бутун чоралар билан кенгайтириш, илмий ва маданий алоқаларни мустаҳкамлаб боришни топиради.

2. Ўтган даврда империализмнинг жаҳондаги революцион кучларнинг ортб бораётган ҳужумини тўхтатиш, социализмнинг мустаҳкамланишига ҳалақат бериш йўлидаги уринишлари яна бароб бўлди.

Империалистлар халқаро майдонда агрессив сиёсатни ўтказиш ва ўз мамлакатларида сиёсий ҳуқиронлиқни мустаҳкамлаш учун капитализм давлат-монополистик формаларини ўсиқилди, давлатлараро ҳўжалик интеграциясида, фан ва техника ютуқларидан фойдаланимоқдалар.

Империализмнинг реакцион табиати ва агрессив ишлари Американи империализмни сиёсатда жуда яқол намоён бўлмоқда. Америка империализми халқларнинг мустақиллиги ва умумий тинчликка энг кўп хавф туғдиримоқда. У иқтимоий тараққиёт йўлидаги асосий гоъий. Ташқи сиёсатининг агрессив йўли, жаҳон уруши хавфини туғдираётган милитаризмнинг аяқ олдирилаётганлиги АҚШ учун айниқ-са характерлидир. Уруш ва агрессия кучлари бошқа империалистик мамлакатларда ҳам антив иш кўрмоқда.

Социализм жаҳоннинг татайини қисмда мустаҳкам қарор топиб, доим ривожланиб бораётган, капиталистик давлатларнинг ўзида жамиятнинг революцион тарзда қайта қуришни ёқлаб чиқаётган кучлар ўсиб бораётган, кўп мамлакатларда миллий-озодлик йўлидаги кураш бутун эксплу

Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан ўтказиладиган кенгаш Ёвропадаги вазиятни янада яхшилашга ёрдам бериши керак.

Съезд КПСС Марказий Комитетига тинч-тотув илчи принципини бундан буйи ҳам изчиллик билан амалга оширишни, капиталистик мамлакатлар билан ўзаро фойдали алоқаларни кенгайтиришни топиради. Совет Иттифоқи Америка Қўшма Штатлари билан ҳам муносабатларни ривожлантиришга таъйр. Бунда у мазкур муносабатларни ривожлантириш, совет ва Америка халқларининг манфаатлари-

III.

1. Партия ҳисобот даврида мамлакат халқ ҳўжалигини ривожлантириш юзасидан КПСС XXIII съездининг Директиваларини қатъият билан амалга ошира борми. Марназай Комитет экономика раҳбарлигини таъомиллаштириш соҳасида кўп иш қилди. Съезд зўр мамнуният билан қайд қиладики, ишчилар синфининг, қолқоҳчиларнинг, эиелитарнинг, барча меҳнаткашларнинг фидокорона меҳнати тўғрйли коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда, халқнинг фаровонлигини ошириш ва мамлакатнинг қура-тишга муваффақиятини яна катта қадам қўйилди.

Халқ ҳўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йил-ларга мўлкаланган беш йиллик плани асосий кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарилди. Экономика миқё-лар аяча ўсди ва унинг сифат кўрсаткичлари яхшиланди. Миллий даромад ва иқтимоий меҳнат унумдорлигининг ўсиши аяча тезланди, саноат ишлаб чиқариши ҳамда бир-бирига баравар ордин ишлаб чиқариш воситаларини ва исте-мом буюмларини ишлаб чиқариши ўстириш сура-тилари бир-бири билан яқинлаштиришга эришилди, халқ ҳўжали-гидаги фан-техника тараққиётини белгиловчи тармоқлар ил-дамроқ ривожланди.

Қишлоқ ҳўжалигини ривожлантиришдаги жиндий ютуқлар партия ва халқ фаолиятининг муҳим натижаси бўлди. Дон, пахта, гўшт, сут ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштириш аяча қўйилди. Қолқоҳлар ва совхозлар экономикаси мустаҳкамланди, қишлоқ ҳўжали-гида ишлаб чиқаришнинг материал-техника билан таъминлашга ва иқтисодий рағбатлантиришга доир катта чоралар қўйилди.

Санкциончи беш йилликда капитал қурилишини катта программаси бажарилди. Мамлакатнинг иқтисодий потенци-али аяча ошди, халқ ҳўжалигининг асосий ишлаб чиқариш фондлари янгиланди. Транспорт ва алоқанинг ҳамма турла-ри янада ривож топди.

Ишлаб чиқарувчи кучларнинг жойлаштирилиши яхшиланди. Барча иттифокдош республикалар экономикаси муваф-фақиятли равишда ривожланди борми.

Мамлакатнинг бутун экономикасини янада юксалтириш учун қулай шарт-шароит яратиб берилди.

Ўтган беш йиллик социал вазифаларини ҳал этишда муҳим давр бўлди. Аҳолининг реал даромадларини, илчи ва ҳизматчиликнинг иш ҳақини, қолқоҳчилар меҳнатида тўла-қатнаш ҳақини ошириш топириларини ошги билан бажарилди. Иқтисодий истеъмол фондлари кўйилди. Халқ маорифи, маданият ва соғлиқни сақлашни ривожлантиришда катта му-ваффақиятларга эришилди. Давлат ва кооператив товар обо-рот аячагина ошди. Илчи ва ҳизматчиликнинг қўнчилиги икки кун дан олинди билан беш кунлик иш ҳафтаида иқти-риди, отпускарларнинг минимал муддати кўйайтирилди. Совет кишиларнинг уй-жой шариоти ва уларга коммунал-ма-ний хизмат кўрсатиш яхшиланди.

Съезд шунин қайд қиладики, СССР халқ ҳўжалигини ривожлантиришда катта муваффақиятлар билан бир қаторда камчиликлар ҳам содир бўлди. Янги ишлаб чиқариш қў-ватларини илчи тушириш планлари тўла бажарилмай қолди, саноат объектиларини қуриш ва ўзлаштириш муддатлари ха-ли ҳам катта. Саноат ва қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларининг баъзи муҳим турларини ишлаб чиқариш борасида мўлка-ланган даражага эришилгани йўқ, техника тараққиётини жа-даллаштироқ, меҳнат унумдорлигини ошироқ, маҳсулот сифатини яхшилаоқ ва ишлаб чиқариш қишларини қис-қартироқ учун мавжуд имкониятлардан ҳамма қорхоналар-да ҳам фойдаланиш, деб бўлмади.

Партия, совет, ҳўжалик, қасаба союз ва комсомол орган-лари мазкур камчиликларни йўқотқоқ учун барча зарур чо-раларни қўйишлари, меҳнаткашларнинг куч ва гайратини иқтимоий ишлаб чиқаришнинг янада тез ўстиришга, КПСС XXIV съездининг тўққизинчи беш йиллик планига доир Ди-рективаларини ва йиллик халқ ҳўжалик планларини муваф-фақиятли бажаришга йўлалашлари лозим.

2. Съезд ҳисобот докладида мамлакатнинг иқтисодий ривожлантиришнинг бундан буйига даврга белгилаб берилган вазифаларини тўла равишда маъқуллади. партия Марна-зий Комитетига, барча партия ташкилотларига, барча ком-мунистларга шу вазифаларни бажариш учун қут билан ку-рашларини топиради.

Тўққизинчи беш йиллик партия ва халқнинг совет жам-иятини коммунизм томон янада ривожланиши учун олиб бораётган курашда, коммунизмнинг моддий-техника ба-засини қуришда, мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қува-тини мустаҳкамлашда муҳим босқич бўлиб қолиши лозим. Беш йилликнинг асосий вазифаси социалистик ишлаб чиқа-ришнинг тез сура-тилар билан ривожлантириш, унинг самара-дорлигини ошириш, фан-техника тараққиёти ва меҳнат ун-умдорлигини тез ўстириш асосида халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини аяча юксалтиришдан иборат.

Барча аҳоли табақаларининг фаровонлигини оширишга, шаҳар аҳолисини қишлоқ аҳолисининг турмуш даража-сини бир-бирига яқинлаштиришга, меҳнат қилмоқ ва дам ол-сини бир-бирига яқинлаштириш қобилиятлари ва икбий ак-тивлигини ҳар томонлама ривожлантироқ учун, беш авлодин тарбияламоқ учун тагин ҳам кўпроқ қулай шарт-шароит яра-тиб беришга қаратилган ва тўққизинчи беш йилликда бажари-луш мўлкаллаб қўйилган социал тадбирларнинг кенг про-граммасини съезд тўла-тўқис маъқуллади.

Шу мақсадда съезд тўққизинчи беш йилликда қуйидаги-ларни амалга оширишни зарур деб ҳисоблайди.

— Аҳолининг реал даромадларини асосан меҳнатга тўла-надиган ҳақини — илчи ва ҳизматчиликнинг иш ҳақини, қол-қоҳчиларнинг иқтимоий ҳўжаликдан олаётган даромадларини янада ўстириш ҳисобига оширилсин. Иш ҳақининг ми-ни-мал миқдори, ўртача маош олаётган ҳодимларнинг ставка-лари ва олақлари кўйайтирилсин; мамлакатнинг шарқий ва шимолий районларида иш ҳақига қўйилган устамалар оши-рилсин;

— иқтимоий истеъмол фондларини янада ўстириш таъ-минлаш, шу фондларнинг маблағлари кўп бола ва кам-роқ таъминланган оилаларнинг, ишлаб чиқаришда ишлаб турган аёлларнинг моддий аҳолини янада яхшилашга, халқ соғлигини сақлашни яхшилашга, маорифни ривожланти-ришга, ёш авлодин тарбиялашга, пенсияларини, шунингдек студентларнинг стипендияларини оширишга сарфлансин;

— аҳоли учун саноат ва озиқ-овқат моллари ишлаб чи-қариш аяча кўйайтирилсин, бу молларнинг сифати яхшилани-син, хили кўйайтирилсин, хизмат кўрсатиш соҳасининг тар-моқлари ривожлантирилсин;

— уй-жой—коммунал ва маданий-маиший қурилишлар, айниқ-са шарқий районларда кенгайтирилсин, меҳнатчилар-нинг меҳнат қилиши, дам олиш ва жисмоний тарбиялан-иш учун зарур шариот яратиб берилсин; шаҳарлар ва илчи посёлкаларнинг санитария ҳолати яхшиланисин, табиятни муҳофаза қилиш қулайтирилсин, табият бойликларида ра-ционал равишда фойдаланилсин.

Съезд шунин ўқитиб ўтатдики, моддий ишлаб чиқариш-нинг, унинг самарадорлигини ва иқтимоий меҳнат унумдорли-гини янада тинимсиз ўстириш совет халқ фаровонлигини оши-риш борасида мўлкалланаётган чораларни амалга ошириш-нинг зарур шариотидир.

Коммунистик партиянинг халқ фаровонлигини оширишга қаратилган йўли тўққизинчи беш йилликнинг асосий вази-фасинидаги белгилаб қолмасдан, шу билан бирга мамлакат-нинг ҳўжалик тараққиётига узоқ истиқболни қўлаб ўткази-ладиган умумий йўлни ҳам белгилаб беради. Иқтисодий по-тенциал оқиб кетганлиги, халқ ҳўжалигини ривожлантириш талаблари халқ фаровонлигини ошириш билан боғлиқ бўлган хилма-хил вазифаларни ҳал этишга экономикаси янада кес-син равишда буришни муҳим ва зарур қилиб қўйди. Съезд марказда ҳам, жойларда ҳам, бичини ҳўжалик, совет, қаса-ба союз, партия кадрларининг совет кишиларнинг турмуш шариотин билан алоқдор ишларнинг ҳаммасида энг юксак даражада талабларни қўрсатиб, катта масъулият билан иш қилишлари лозим, деб ҳисоблайди.

3. Съезд тўққизинчи беш йилликда халқ ҳўжалигининг бар-ча тармоқларини тез сура-тилар билан ва пропорционал рави-шда ривожлантиришни таъминлаш, иқтимоий ишлаб чиқа-ришнинг ўстиришнинг ва халқ фаровонлигини оширишнинг манбаи бўлган миллий даромадин аяча кўйайтириш, ишлаб чиқарувчи кучларнинг жойлаштирилишини яхшилаш, барча иттифокдош республикаларнинг экономикасини ривожланти-рабериш, мамлакатнинг шарқий районларидаги бой табиий

га ҳам, умумий тинчлик манфаатларига ҳам мос бўлиб ту-шадиган, деган фикрга асосланади. Шу билан бирга Совет Иттифоқи АҚШнинг агрессив ҳаракатларига қарши, куч ишлатиш сиёсатига қарши ҳақиқия қатъий кураш олиб бо-раверади.

Съезд империализмнинг агрессив сиёсатига қарши, тинч-лик, халқлар хавфсизлиги ва социал тараққиёт учун кураш-нинг ҳисобот докладида таърифлаб берилган асосий йўна-лишларини тўла-тўқис маъқуллади.

IV.

ресурсларини ўзлаштиришнинг тезлаштириш зарур деб ҳисоб-лайди.

Саноатнинг асосий вазифаси социалистик экономиканинг индустриал базасини кенгайтириш ва таъомиллаштиришдан, совет халқининг ҳаётий эҳтиёжларини тўла-тўқис қондириш-дан иборат. Шу муносабат билан саноат ишлаб чиқаришнинг структураларини зарур даражада ўзгартириш, истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ва техника тараққиётини тез-лаштиришга ёрдам берувчи тармоқларни тагин ҳам тез сура-тилар билан ривожлантириш таъминлаш қўзда тутилсин.

Кенгайтирилган тақорий ишлаб чиқаришнинг, халқ ҳўжа-лигини техника билан қайта қурулантиришнинг бу Совет давлати мудофаа қуваватининг асоси бўлган оғир индустрия бундан буйи ҳам тез сура-тилар билан ривожлантириш керак. Оғир саноат қишлоқ ҳўжалигини, енгил саноатни ва озиқ-ов-қат саноатини, хизмат кўрсатиш соҳаларини ривожлантироқ учун ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш аяча кўйайтириш, шунингдек маданий-маиший ва ҳўжалика ке-ракли моллар ишлаб чиқаришнинг систематик равишда кўпай-тирабериши лозим.

Съезд капитал қурилишга, капитал маблағларни сарфла-нинг самарадорлигини оширишга биринчи даражада аҳамият беради. Капитал қурилишнинг планлаштириш чоғида капитал маблағларни концентраллашга, аяни бир вақтда қурилай-ган объектлар сонини қисқартиришга, қурилиш програм-масини мавжуд ресурслар ва имкониятларни назарда тутиб ту-зишга эришиш зарур. Қурилиш муддатларини кескин равиш-да қисқартириш, асосий куч ва маблағларни қурила бошлаган объектларни битказишга сарфлаш, қорхоналарни реконструк-ция қилишга ва ишлаб чиқаришни модернизация қилишга берилаётган эътиборни кучайтириш керак. Қурилишнинг индустриал базаси бундан буйи ҳам ривожлантирилаверсин.

Ташқи иқтисодий ва илмий-техникавий алоқалар система-сини таъомиллаштириш халқ ҳўжалигининг иқтисодий самар-адорлигини янада оширишга ёрдам бериши лозим. Съезд бундай алоқаларни ривожлантиришга катта аҳамият беради.

Экономиканинг миқёси жуда кенгайиб кетган ва халқ ҳўжалигидаги алоқалар мураккаблашган шариотда ишлаб чиқариш жараёнига ҳизмат кўрсатувчи тармоқларнинг, ай-ниқ-са транспорт билан алоқанинг аҳамияти ошиб кетаётган-лигига съезд партия, совет ва ҳўжалик органларининг эъти-борини жалб қилади. Бу тармоқлар ишини яхшилаш, улар-нинг мамлакатнинг ўсиб бораётган эҳтиёжини тўлиқроқ қон-диришларига эришиш, шунингдек материал-техника таъми-нотини яхшилаш зарур.

4. Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотини етиштириш аяча кўйай-тириш, аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига ва саноатнинг хом ашёга ўсиб бораётган эҳтиёжларини тагин ҳам тўлароқ қондириш аяча беш йилликнинг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисобланиши. Съезд қишлоқ ҳўжалигини ривож-лантиришнинг, уни ҳар томонлама интенсивлаштиришнинг моддий ва техника базасини мустаҳкамлашнинг КПСС Мар-казий Комитети ишлаб чиққан кенг комплекс программасини маъқуллади.

Дом етиштиришнинг кўпайтиришга ва чорвачиликни янада юксалтиришга алоҳида эътибор берилиши лозим. Қишлоқ ҳўжалик ишлаб чиқаришнинг механизациялашни тезлашти-риш, химикания ва мелиорация ишларини кенгайтириш, шунингдек қолқоҳлар ва совхозларда ер, техника, барча мод-дий ва меҳнат ресурсларида фойдаланишни яхшилаш асо-сида ҳамма юлдога ҳосилдорлигини оширишга эришиш, чорва-чилигининг озуқа базасини мустаҳкамлаш ва унинг маҳсул-дорлигини ошириш зарур.

Қишлоқ ҳўжалик ишлаб чиқаришнинг иқтисолаштириш чўқураштириш ва унинг концентраллашувини кучайтира-бериш, қолқоҳлар ва совхозларга ишлаб чиқариш-техника хизмат кўрсатиш системасини яхшилабериш, қолқоҳлараро ва давлат қолқоҳ ишлаб чиқариш бирлашмаларини ривож-лантиравериш лозим. Қишлоқ қурилиш ишларининг ҳамма-сини қатъиян яхшилаш керак.

Съезд қишлоқ ҳўжалигини юксалтиришнинг умумжаҳд иши деб ҳисоблайди ва партия, совет, қасаба союз ва комсомол ташкилотларини қолқоҳ ва совхозларнинг меҳнатчиларини, саноат ҳодимларини қишлоқ ҳўжалигини тез ривожланти-риш борасида партия белгилаб берган программани қут бил-лан амалга оширишга қайиради.

5. Съезд озиқ-овқат ва саноат моллари ишлаб чиқаришни кўйайтиришга аҳолининг ўсиб бораётган тўлов нобиллати талабини қондироқ учун коммунал ва маиший хизматлар кўрсатишни кенгайтиришга алоҳида аҳамият беради ҳамда шу мақсадларга тагин ҳам кўпроқ капитал маблағ сарфла-ниш зарур деб ҳисоблайди. Бу вазифа халқ истеъмол молла-рининг давлат қана нахарларини етдиб даражада сақлаб турган шариотда ва айрим молларни ишлаб чиқариш кўпайиб борган сари ва зарур ресурслар тўплана борган сари шу молларнинг нархларини пасайтира борган шариотда ҳал эти-лиши лозим.

Шаҳар ва қишлоқ жойларига савдон ва умумий ошқат-ланишни ташкил этишни таъомиллаштиравериш, харидор-ларнинг талабларини ҳар доим ўрганиб бориш, товар ресурс-ларидан фойдаланишда кўпроқ оперативчилик билан иш олиб бориш, савдоннинг ишлаб чиқариш базасини кўпайтиравериш, аҳолига хизмат кўрсатишнинг замонавий методларидан фой-даланиш ва хизмат кўрсатиш маданиятини оширавериш ке-рак. Шу вазифаларни ҳал қилиш чоғида жойларда бўлган резервлардан албатта фойдаланиш керак.

6. Съезд мўлкаллаб қўйилган иқтисодий ва социал вази-фаларни муваффақиятлан амалга ошироқ учун иқтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини бутун чоралар билан ошириш, халқ ҳўжалигининг ҳамма тармоқларида меҳнат унумдорлигини тез сура-тилар билан оширишга эришиш за-рур, деб ҳисоблайди.

Вазифа шунки, экономиканинг структурасини яхшилаб бериш, асосий фондларнинг ҳар бирдан олинаётган маҳсул-отини кўпайтиравериш, сарфлаётган маблағларнинг самар-адорлигини кўйайтириш, ҳар бир маҳсулотнинг ишлаб чи-қаришга сарф бўлаётган материал ва меҳнатни камайтиришга эришиш, маҳсулот сифатини бутун чоралар билан ошира-вериш керак. Ҳўжасизлик, несофракциялик ва ортиқчиликлар билан кескин ку

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҲИСОБОТ ДОКЛАДИ ЮЗАСИДАН СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XXIV СЪЕЗДИНИНГ РЕЗУЛЬТАТЛАРИ

(Боши учинчи бетда).

Ишлаб чиқаришни ривожлантирмоқ, фан-техника тараққиётини тезлаштирмоқ ва меҳнат унвондорлигини ўстирмоқ, маҳсулот сифатини оширмоқ учун моддий ва маънавий стимуллardan тўлиқроқ фойдаланилсин, резервларни тағин ҳам тўлиқроқ сафдор қилиш учун иқтисодий воситалардан яхшироқ фойдаланилсин, корхоналар ўртасида максимал мувофиқ иқтисодий бевосита алоқалар ривожлантирилади берсин. Моддий ишлаб чиқаришнинг барча тармақларини, илмий тадқиқот ва конструкторлик ташкилотларини, хизмат кўрсатиш соҳаларини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказиш тугаллансин, бу система янада ривожлантириш ва чуқурлаштириш ишида кучли ишлансин. Шу муносабат билан иқтисодий фан олдига катта вазифалар турбиди.

Ишлаб чиқариш, илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ва комбинатлари тузиш йўли билан ишлаб чиқаришни концентратлаштириш бундан буюн ҳам амалга ошираверсин керак. Келгусида бундай бирлашмалар ва комбинатлар ижтимоий ишлаб чиқаришнинг ҳўжалик ҳисобига ишлайдиган асосий бўғинлари бўлиб қолиши лозим. Маъмурий-бошқарув аппарати

нинг структураси такомиллаштирилсин, ундаги ортқича бўлинмалар қисқартирилсин, ташкилий ва электрон-ҳисоблаш техникаси, автоматлаштирилган системалар ҳамда бошқаруш ва планлаштиришнинг илмий методлари кенг қўлланилсин.

Коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида ва фан-техника тараққиёти суръатлари тезлашиб бораётган ҳозирги шароитда съезд барча кадрларнинг, меҳнаткашлар кенг оммасининг иқтисодий билиминини ошириш биринчи даражада аҳамиятга эга бўлиб қолмоқда, деб ҳисоблайди.

Партия томонидан қўйилган иқтисодий вазифаларнинг миқёси ва характери бутун ҳўжалик ишнинг даражасини яхшироқ оширишни зарур иш қилиб қўймоқда. Меҳнаткашлар оммасини ишлаб чиқаришни бошқаришга тобора кенг тортиш марказий вазифалардан бири бўлиб қолмоқда.

8. Янги беш йиллик план жуда катта халқаро аҳамиятга эга. Бу планининг бажарилиши социалистик давлатларнинг иқтисодий қудратини кучайтириш, капитализм билан бўлаётган иқтисодий мубоабдага жаҳон социалистик системасининг позициясини мустаҳкамлашдан иборат умумий ишга катта ҳисса бўлиб қўйилади.

III.

1. Съезд шунини қайд қиладики, коммунистик қурилиш жараёнида, фан-техника революциясини авж олиб бораётган, эконоимикада ва меҳнатнинг характерида чуқур сиджишлар бўлаётган шароитда муҳим социал ўзгаришлар рўй бермоқда. Ишчилар ва деҳқонларнинг профессионал даражаси ва маҳорати, билими ва маданияти ошиб бормоқда; шахар ва қишлоқда меҳнат ва турмуш шароити қадамба-қадам бир-бирига яқинлашиб бормоқда; экиллар сонин, айниқса фан-техника заҳираларининг сонин кўпайиб бормоқда. Совет жамиятининг бирлиги ишчилар синфининг социалистик манфаатлари ва коммунистик идеаллари негизида тобора кўпроқ мустаҳкамлаиб бормоқда.

Ишчилар синфининг етакчилик ролини муттасил амалга ошираверилиши, ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқини мустаҳкамлаши, ишчилар, колхозчилар, экиллар, барча совет кишиларнинг биргаликда қилаётган меҳнатиди уларни жинс-лаштиришнинг съезд партия социал сиёсатининг жуда муҳим вазифаси деб билинади.

2. Съезд шунини қайд қиладики, мамлакатимиздаги барча миллатлар ва элаларнинг ҳар томонлама тараққиёт этанлигини ва улар бир-бирига янада яқинлашиб кетган даврининг характери белгисиз бўлди. СССР халқларининг ажло-йиб муваффақиятлари улар биргаликда қилаётган меҳнатининг, КПСС миллий сиёсати ишчилар билан амалга оширилатганлигининг натижасидир. Социалистик қурилиш жараёнида одамларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи ву-жудга келди.

Совет давлатининг умумий манфаатларини назарда тутиб, шунингдек Совет давлатини ташкил этган республикаларнинг ҳар бирининг ривожланиш шароитини ҳисобга олиб, барча социалистик миллатларнинг янада суллаб-пилаштириш ва бир-бирига билаа қadamба-қadam яқинлашувида изчиллик билан ҳаракат қилиб, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқини мустаҳкамлашга қаратилган ленинча йўлни бундан буюн ҳам оғимий ўтназаверсин зарур.

Съезд барча меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги руҳида, социалистик Ватан учун, совет халқининг буюк буюнд-корликлари учун фарҳангин руҳида, интернационализм руҳида, миллатчилик, шовинизм ва миллий маҳдудлик қиринишларига мурасиас бўлиб руҳида, барча миллатлар ва элаларнинг ҳурматлаш руҳида тарбиялашга катта аҳамият беради.

3. Съезд шунини ўқитиб ўтадики, коммунизм қуриш учун қурашнинг социалистик демократияни ҳар томонлама ривожлантиришдан, Совет давлатини мустаҳкамлашдан, жамият сиёсий ташкилотининг бутун системасини такомиллаштиришдан асло ажратиб бўлмайди.

Партия кўрган чоралар натижасида меҳнаткашлар депутатлари Советларнинг фаолияти тағин ҳам активроқ ва хилма-хил бўлиб қолди. Ҳўжалик ва маданий қурилишнинг асосий участкаларидаги ишларнинг аҳолисини Советларнинг контроль қилиб туриши кучайтирилди. Съезд Советлар ўз вазифаларини тағин ҳам тўлиқроқ амалга оширишлари, эконоимика ва маданиятни ривожлантиришга, халқ фаровонлигини кўсатиришга амалий таъсир ўтназаверилари, аҳолида социал маданият хизмат кўрсатиш, жамоат тартибни сақлаш масалалари билан зўр бериб шугулланишлари лозим, деб ҳисоблайди. Иккунча оғзаларнинг сайлаб қўйилган оғзаларга ҳисоб бериб туриш принципини тағин ҳам изчиллик билан амалга ошираверилиш, депутатларнинг оғрубининг ва активлигини, уларнинг сийловчилар олдидан масъулиятини тағин ҳам баланд кўтариш керак. Шу мақсадда съезд юқоридан пастгага ҳамма советлар депутатларининг статусини, уларнинг ваколатлари ва ҳўқуқлари, шунингдек мансабдор шахсларнинг депутатларга нисбатан буғриларини қонун йўли билан белгилаб беришни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайди.

Давлат аппаратида бирча бошқарув оғзаларига ишнин ачин-пухта ва батавриб олиб бориш ва маданият даражасини ошириш муҳим вазифадир. Ҳар бир муассасада меҳнаткашларнинг эҳтиёж ва талабларига диққат ва эътибор келтириб қаралиши, инсонга меҳрибонлик қилиниши ва ҳурмат кўрсатилиши лозим. Социалистик қонунчиликни бундан буюн ҳам мустаҳкамлаверилиш, милиция, прокуратура ва судларнинг фаолиятини яхшилаш зарур. Партия ташкилотлари, касабасоюзлари, комсомол барча граждандар ва мансабдор шахсларнинг қонуналарга жуда қатъий риоя қилинларига эришилари, меҳнаткашларга ҳўқуқий таъбия беришни кучайтирилари лозим. Халқ контролнинг фаолиятини яхшилаш, кенг омма ҳар доим ва амалий контроль қилиб туриш деган Ленин ёғларининг оғимий амалга оширилиши туғрисида гаҳмўрлик қилиш керак.

Съезд меҳнаткашларнинг энг оммавий ташкилоти бўлган касабасоюзларининг аҳамияти катта эканлигини қайд қилиб, уларнинг фаолиятини бундан буюн ҳам яхшилаверилиши зарур деб ҳисоблайди. Касабасоюзлари бошқарув мактаби, ҳўжаликни юритиш мактаби, коммунизм мактаби бўлишдан иборат ўз ролларини муваффақиятли бажаришлари туғрисида партия бундан буюн ҳам гаҳмўрлик қилаверади. Касабасоюзлари мамлакат эконоимикасини янада ривожлантириш ишнини кучайтирилари, меҳнаткашларини ишлаб чиқаришни ва ижтимоий ишларни бошқаришга тағин ҳам активроқ тортишлари, социалистик мубоабдага таъкид қилиниши яхшиланари, меҳнатга коммунистик муносабат бўлиш руҳида тарбияланари лозим. Ишчилар ва барча меҳнаткашларнинг қонуний манфаатлари туғрисида гаҳмўрлик қилиш, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш туғрисида, меҳнат қонуналарига, меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникаси қондалари ва нормаларига риоя қилиш устидан контролнинг кучайтириш, меҳнаткашларнинг маданий ва соғлом дам олиниши яхшироқ ташкил этиш туғрисида гаҳмўрлик қилиш касабасоюзларнинг асосий вазифаларидан биридир.

Еш авлодин коммунистик руҳда тарбиялашда ва янги жамият қуришда партиянинг резерви ва энг яқин ёрдамчиси бўлган комсомолнинг роли ва аҳамияти ҳозирги шароитда тобора кўпроқ ошиб бормоқда. Ёшларни коммунистик гоғайлик, совет ватанпарварлиги, интернационализм, юксак уюшқонлик ва иттизомлилик руҳида тарбиялаш, социалистик тузумнинг муваффақиятларини ва афзалликларини ёшлар орасида актив пропаганда қилиш, ҳар бир йигит ва қизнинг янги жамиятнинг актив қурувчиси бўлишига эришиш комсомолнинг марказий вазифасидир. Йигит ва қизларни ижтимоий ҳаётда кенг катнаштирмоқ, давлат, ҳўжалик ва маданий қурилишда кенг равишда катнаштирмоқ учун комсомол ўзига берилаган имкониятлардан яхшироқ фойдаланиши лозим. Комсомол ташкилотларидаги партия яғросини бундан буюн ҳам мустаҳкамлаверилиш керак.

4. Съезд мамунуят билан шунини кўрсатиб ўтадики, ҳар-бий қурилиш, Совет Кўроллари Кўчаларининг қувватини ва жанговарлик қобилиятини мустаҳкамлаш масалалари партиянинг ва унинг Марказий Комитетининг ҳар доим диққат марказида турбиди. Ватанпарварлик мулофа қувватини бутун чоралар билан ошириш, совет кишиларини юксак ҳўшёрлик, социализмнинг буюк ғалабаларини ҳимол қилишга ҳар доим тайёр бўлиб туриш руҳида тарбиялаш бундан буюн ҳам партия ва халқнинг энг муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолиши лозим.

IV.

1. Съезд босиб ўтилган йўлга яқун ясаб ва неланжадаги вазифаларни белгилаб, мамунуят билан шунини қайд қиладики, партия Марказий Комитет раҳбарлигида ленинча

5. Съезд ҳисобот даврида партия ташкилотлари совет кишиларини коммунистик онглилик руҳида тарбиялаш ишларини муттасил олиб бораганликларини қайд қилади.

Съезд меҳнаткашларга марксча-ленинча дунёқарашни, юксак гоғайи-сиёсий ғазилатларини, коммунистик аҳлоқ нормаларини шакллантириш партия ташкилотлари идеология ишнинг бундан буюн ҳам марказий вазифаси бўлиб қолганлигини ўқитиб ўтади.

Марксизм-ленинизм гоғайларни пропаганда қилиш, буржуа ва ревизионизм идеологиясига қарши мурасиас ҳўжумкор қураш олиб бориш партиянинг идеология ишиди асосий вазифасидир.

Меҳнатга ва жамоат мулкига коммунистик муносабатда бўлиши тарбиялаш, меҳнаткашларнинг йқодий активлигини ривожлантириш, онгли иттиқомни ва уюшқонлигини мустаҳкамлаш гоғайи-сиёсий ишнинг жуда муҳим тарихий қисмидир.

Иқтисодий қурилишнинг, одамлар ўртасида социалистик муносабатларни мустаҳкамлашнинг таъсирчан методи бўлган меҳнаткашлар социалистик мубоабдасини ривожлантиришга партия, касабасоюз, комсомол ташкилотлари ҳар доим диққат ва эътибор бериб туришлари лозим. Моддий манфаатдорлик формаларини такомиллаштириш билан бирга маънавий стимулларнинг аҳамиятини бутун чоралар билан ошириш, меҳнат яғрларига иззат-иқром қўрсатиш ва уларни шўҳратлаш, уларнинг қимматли тажрибаларини кенг ёйиш лозим.

Меҳнаткашлар ишлаб чиқариш коллективининг ижтимоий сиёсий ҳаётдаги, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги роли катта. Коллективнинг ҳар бир меҳнаткашга гаҳмўрлик қилиши, унинг эҳтиёжларига диққат ва эътибор билан қаралиш, ўзаро ёрдамлашш ва талабчанлик турмуш тартибимизнинг тарқоиб белгиларидаги, бу белгиларни мустаҳкамлаверилиш ва ривожлантираверилиш зарур. Йамоматчилик фикрини меҳнат иттиқомининг бўлишилик, юғчилик, техникўрлик, таловчилик, порахўрликка, иччиликбозликка қарши қурашга тағин ҳам кўпроқ қатъий билан йўналтари бериш керак. Одамларнинг онги ва ҳақти-ҳаракатларидаги ўтмишнинг барча сарқилари билан қураш олиб боришни давом эттириш зарур. Бу ишга партия, жамиятнинг барча онгли кишилари ҳар доим эътибор бериш зарур.

6. Эконоимикани, фан ва маданиятни ривожлантириш, фан-техника революциясини талабларига мувофиқ бутун мароиф системасини янада такомиллаштиришнинг съезд муҳим вазифа деб ҳисоблайди.

Янги беш йилликда ёшларга умумий ўрта таълим беришга тўла равишда ўтиш таъминлансин, умумий таълим мактабининг моддий базасини янада мустаҳкамлаш чоралари қўрилсин, мактаб ўқувчиларини ўқитиш сифати оширилсин, уларни ижтимоий фойдала меҳнатга активлик билан ва мунасабат таъбирлансин.

Профессионал-техника билими беришни бундан буюн ҳам ривожлантираверилиш, ўрта маълумот берадиган ҳўнар-техника билим юртларини бутун чоралар билан қўпайтириш ва кенгайтириш лозим.

Олий ва ўрта махус таълим соҳасида фан ва техниканинг янги ва ривожланаётган соҳаларида ишлайдиган кадрларни таъбирлансин кенг авл олдириш, ёш мухтаассиларни замонавий билимлар билан, ташкилотчилик ва ижтимоий-сиёсий ишларни бажариш қўниқмалари билан яхшироқ қўроллаштириш, уларга олган билимларини амалда қўлланишини яхшироқ ўргатиш талаб қилинади.

Ёшларни ўқитиш ва тарбиялаш ишларининг ҳаммаси ёш авлодга коммунистик эътиқод ва аҳлоқни шакллантиришга уларни социалистик Ватанга чексиз садоқат руҳида тарбиялашга хизмат қилиши лозим.

7. Совет фанини ривожлантириш коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишининг асосий омилларидан бири эканлигини съезд ўқитиб ўтади. Илмий тадқиқотларни кенг равишда авл олдириш билан бирига олишларнинг бутун куч ва йағиратини энг муҳим проблемаларни ҳал этишга қаратиш, фанининг коммунистик қурилиш практикаси билан алоқасини мустаҳкамлаш, фан муваффақиятларини халқ ҳўжалига қўлланишни тезлаштириш лозим. Институтлар, кафедралар ва лабораториялар ишнинг самарадорлигини бутун чоралар билан ошириш, ҳар бир илмий коллективда чинакам ижодкорлик вазиятини, самарали мунозаралар қилиб туриш, олимларнинг бир-бирларига талабчанликларини ошириш вазиятини вужудга келтиришга эришиш зарур.

Табииёт, техника фанлари ва ижтимоий фанлар соҳасида ишлаб турган олимларнинг бир-бирлари билан алоқада иш олиб боришларини мустаҳкамлаш керак.

8. Съезд социалистик жамиятнинг маънавий бойлигини яғришда адабиёт ва санъатнинг роли олиб бораётганлигини қайд қилади. Воқеоний ҳаққоний акс эттирилган, коммунизм гоғайларини зўр бадийи куч билан барқарор қиладиган асрлар яғрилишидан совет халқи манфаатдор.

Партиянинг адабиёт ва санъат масалаларидаги сиёсати ленинча партиявийлик ва халқчилик принципларига асосланади. Партия социалистик реализм асосида ишлаб чиқилаётган формалар ва услубларнинг хилма-хил ва баркамол бўлишини истади. Партия санъаткорнинг талабини, унинг ижоддаги гоғайи коммунистик йўналишини, бизнинг олга боришимизга халқит бераётган парасларнинг ҳаммасига нисбатан санъаткорнинг мурасиас бўлишини юксак даражада қадрлайди. Бизнинг адабий, бадийи танқидчиликмиз партия йўлини актив равишда ўтказиши, зўр принципчилик билан иш олиб бориш, талабчан бўлиш билан бирга бадийи бойликларнинг ижодкорларига эҳтиёткорлик билан авайлаб муносабатда бўлиши лозим.

Съезд ёзувчилар, кинематографчилар, рассомлар, композиторлар союзулари, театр ҳодимлари, Архитекторлар союзи адабиёт ва санъатни ривожлантиришнинг йқодий проблемаларига, союзлар аъзоларининг гоғайи-назарий савиясини ва профессионал маҳоратини оширишга адабиёт ва санъат ар-бобларини ўз ишлари учун жамият олдига юксак масъулиятни ҳис қиладиган қилиб тарбиялашга ҳар доим эътибор бериб туришларни, йқодкор ҳодимларнинг ишлаб чиқарувчи коллективлар билан ҳамдўстлигини ҳар томонлама мустаҳкамлашлар зарур, деб ҳисоблайди.

9. Съезд партиянинг пропаганда ва оммавий агитация ишларининг аҳамияти ошиб бораётганлигини ўқитиб ўтади. Вазифа шуки, бу соҳадаги камчиликларни йўқотиб, коммунистик идеяларни, қурилишчиликнинг конкрет вазифаларини тағин ҳам активроқ, муттазам равишда пропаганда қилиш керак. КПСС XXIV съездининг қарорларини ва материалларни меҳнаткашларга чуқур тушултириш бериш партиянинг идеология ишиди яқин вақт ичида марказий ўринларинг бирини олиши лозим.

Съезд матбуот, радио ва телевидененнинг фаолиятини янада яхшилашга катта аҳамият беради. Партия ташкилотлари оммавий ахборот ва пропаганда воситалардан мохирлик билан фойдаланишларини уларнинг илг таъсирчан ва оператив бўлишини таъминлашларни, журналист ва пропагандаист кадрларнинг сиёсий етуклигини ва маҳоратини ошириш чораларини қўришлари лозим.

Йўлга қатъий амал қилиб бормоқда, ишчилар синфининг, меҳнаткашларнинг, бутун совет халқининг сиёсий раҳбари ролини шараф билан бажармоқда.

Практика XXIII съездининг партия қурилиши асосий масалаларни юзасидан берган йўл-йўриқлари туғри эканлигини ва уларнинг ҳаётини кўчини тамомлаш иёбот қилди. Партия ана шу йўл-йўриқларини изчил амалга ошира бориб, ўз сағларини янада кўпроқ мустаҳкамлади, коммунистик қурилишнинг ҳамма участкаларига ўз таъсирини кучайтирди, омма билан алоқаларини мустаҳкамлади. Партияда бўлиб ўтган ҳисобот ва сайловлар КПСС XXIV съездида ўз Марказий Комитети теваратига маҳкам яқинлашган ҳолда, монолит бўлиб, сиёсий ва ташкилотчилик ишнинг янги тажрибаси билан боинган ҳолда келганлигини янада яққол қўрсатди.

Съезд навбатдаги беш йилликда сиёсий йўлни ва конкрет иш программасини муваффақиятли суратда амалга ошириш партия ва халқнинг барча кучларини сафдор қилишни талаб этади, деб таъкидлайди. Партиянинг раҳбарлик ролини бундан буюн ҳам бутун чоралар билан ошира бориш, барча коммунистларнинг, барча совет кишиларининг фикр ва ҳаракат бирлигини тобора мустаҳкамлашга эришиш зарур.

2. Ҳисобот даври партия сағларининг тағин ҳам ўсганлиги, партия сифат составининг яхшиланганлиги билан характерланади. Партия ташкилотлари XXIII съездининг ишчилар синфи партиянинг социал составида етакчи ўрин олиши керак, деган қўрсатмасини изчиллик билан амалга оширмоқдалар. КПССга қабул қилинганларнинг ағримдан кўпрогини ишчилар ташкил этади. Ана шу қўрсатмага бундан буюн ҳам амал қилмоқ керак. Бу қўрсатма партияимизнинг табиатига, ишчилар синфининг совет жамиятидаги ўрни ва ролига тамомла мосдир.

Ўз сағларининг сифат составини яхшилаш, коммунистларни тарбиялаш партиянинг энг муҳим вазифаси бўлиб қолмоқ керак. Партия сағларини бундан буюн ҳам яқин-яқин тартибда пухта тайлаб олиш асосида ишчилар синфининг, колхозчи деҳқонларнинг, экилларнинг энг муносиб вақилари ҳисобига тўлдира бориш зарур.

3. Съезд шунини қайд қиладики, Марказий Комитет партия ички демократиясини янада ривожлантириш, партия ҳаётининг ленинча нормаларига риоя қилиш, коммунистларнинг активлигини ошириш йўлини қатъий билан ўтказиб келди. Партияда раҳбар оғзаларини сайлаб қўйиш ва уларнинг ҳисоб бериб туриши, коллектив раҳбарлик принципини изчиллик билан амалга оширилмоқда. Партия фаолиятига доир масалалар кенг демократик асосда муҳокама қилинмоқда ва ҳал этилмоқда. Партия комитетлари коммунистларнинг таъкидий мулоҳазалари ва тақдирларини кўпроқ эътибор бериб ҳисобга ола бошладилар, уларни амалга ошириш устидан контролнинг кучайтирилди. Коммунистларнинг ўз ташкилотларидаги ва умуман партиядаги ишларнинг аҳоли учун масъулият орди.

Съезд демократик централизм ленинча принципига оғимий риоя қилиш бундан буюн ҳам партия ҳаётининг мустаҳкам қонуни бўлиб қолмоқ керак, бу унинг мустаҳкамлиги ва ишчиларнинг ҳал қилувчи шартидир, деб таъкидлайди. Ҳар бир партия ташкилотига партия қарорларини муҳокама қилиш, ишлаб чиқиш ва амалга оширишда барча коммунистларнинг актив иштирокини таъминлаш керак. Камчиликларни йўқотиш ва ишни яхшилашнинг сигнал методи бўлиши принциплал таъкид ҳамда ўз-ўзини танқидни ривожлантириш лозим. Партия ички ахборотини янада яхшилаш раҳбарлиқнинг муҳим қуроли. Тарбиялаш ва контроль воситаси сифатида бу ахборотдан тўлароқ фойдаланиш зарур.

КПСС ўз аъзоларининг юксак гоғайлиги, активлиги, фидокорлиги билан қўқидир. Партия пасивлигини, бепарволигини, сиёсатга берақ қарашни рад этади. Ҳар бир коммунист онгли сиёсий жағғи бўлмоқ, ҳар доим ва ҳамма жойда Ленин партияси аъзоси деган юксак номга муносиб бўлиши лозим. Коммунистларнинг активлигини кучайтириш билан бирга, КПСС Программаси ва Устави талабларини бажариш учун уларнинг жаовбарлигини ошириш, ўз қилимлари билан партия аъзоси деган юксак номга доғ туширадиган, партия ва давлат иттиқомини бузадиган кишилар олдига қатъий талаб қўйиш лозим. КПСС Марказий Комитети ҳўзуридаги партия контроли комитети ва маҳаллий партия оғзаларининг партия комиссиялари бу соҳада жиддий роль ўйнашлари лозим.

Партия билетларининг муҳлати тамом бўлганлигини эътиборга олиб, съезд Марказий Комитетга партия ҳўжжатларини алмаштириш ва ана шу муҳим ташкилий-сиёсий тadbирини партияни янада мустаҳкамлаш ва коммунистларнинг активлиги ва иттиқомини кучайтиришга бўйсундирилиш тошпирлади.

4. Съезд коммунистик қурилишнинг ҳамма участкаларида партиявий раҳбарлиқни такомиллаштириш, омма ўртасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларни юксак даражага кўтариш зарур деб ҳисоблайди.

Халқ ҳўжаллигини беш йилликлар бўйича планлаштириш юзасидан таркиб топган практикага мувофиқ, КПССнинг навбатдаги съездларини ва иттифокдош республикалар компартияларининг съездларини ҳар беш йилда бир марта қаъриш мақсадга мувофиқ деб топилиш. Ўзла, област, округ, шахар ва район партия конференциялари, парткомлари бўлган бошланғич партия ташкилотларидаги ҳисобот-сйллов йилгилишлари ва конференциялар съездлар ўртасидаги беш йилликда яқин марта ўтказилади, деб белгилансин.

Партия сиёсатини амалга оширишда партия ташкилотларининг ролини янада ошириш манфаатларини қўлаб, съезд ишлаб чиқаришдаги бошланғич партия ташкилотлари билан бир қаторда илмий-тадқиқот институтлари, ўқув юртлари, маданий-оғартув ва даволаш муассасалари бошланғич партия ташкилотларига ҳам маъмуриятнинг фаолиятини контроль қилиш ҳўқуқини бериш лозим деб ҳисоблайди. Марказий ва маҳаллий совет ҳўжалик муассасалари ҳамда идораларнинг партия ташкилотлари ўзларига хос ҳўсуятларига да бўлганликлари сабабли партия ва ҳўкумат Директива-ларини бажариш юзасидан аппаратнинг фаолиятини контроль қилишни кучайтирилари лозим.

5. Съезд шунини қайд қиладики, жамият ҳаётининг ҳамма томонларига раҳбарлиқни, омма ўртасида олиб бориладиган ташкилотчилик ва сиёсий ишни юксак / даражага кўтариш

КПСС УСТАВИГА ҚИСМАН ЎЗГАРТИШЛАР КИРИТИШ ТУҒРИСИДА СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XXIV СЪЕЗДИНИНГ ҚАРОРИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди қарор қилади:

1. Белгилаб қўйилсинки:

а) Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги съездлари Марказий Комитет томонидан беш йилда намида бир марта қарилсин;

б) иттифокдош республикалар компартияларининг навбатдаги съездлари компартиялар марказий комитетлари томонидан беш йилда намида бир марта қарилсин;

в) ўзла, област, округ, шахар, район партия ташкилотларининг навбатдаги конференциялари тегишли партия комитетлари томонидан КПСС съездлари ўртасидаги беш йилликда яқин марта, яъни ички-уч йилда қарилсин;

г) парткомлари бўлган бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сйллов йилгилишлари (конференциялар) район ва шахар конференцияларини қақриш муҳлатларига мувофиқ ички-уч йилда бир марта ўтказилсин. Йолган бошланғич партия ташкилотларида, шунингдек пех партия ташкилотларида ҳисобот-сйллов йилгилишлари ҳар йил ўтказиб турилади.

2. Партиянинг сиёсатини амалга оширишда бошланғич партия ташкилотларининг жаовбарлиги ва активлигини янада ошириш, уларнинг меҳнаткашлар коллективларидаги ташкилотчилик ва тарбия ишларини кучайтириш мақсадида:

а) КПСС Уставининг маъмурият фаолиятини контроль қилиш ҳўқуқи тўғрисидаги қондас маъмуриятларининг функциялари ўз коллективлари доирасидан четга чиқмайдиган

кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшилаш билан чамбарчас боғлангандир. Партия ишнинг қўзини биландиган, сиёсий жиҳатдан етук, қобилиятли ташкилотчиларнинг партия, давлат, ҳўжалик, маданий-тарбиявий ва ижмоат ишларининг ҳамма участкаларига етакчилик қилишларига жуда катта аҳамият беради. Партия ва мамлакат олдига турган катта ва мураккаб вазифалар раҳбар кадрлар бошқаришнинг замонавий методларини мукамал эгаллаб олишларини, яқинлиқни ҳис этиш туйғуларига эга бўлиб, тараққиёт истисқобларини кўри биллиларини, юзига келадиган проблемаларни ҳал этишини энг самарали йўларини қидириб тола биллишларини, бошқаларнинг билим ва тажрибасидан фойдалана олишларини қатъий талаб этади. Партиянинг кадрлар борасидаги сиёсати бундан буюн ҳам некса кадрларни эҳтиёт қилиш, уларнинг тақриб ва билимларидан муимия қадар кўп фойдаланиш билан бир қаторда истиқболли ёш ҳодимларни кўтаришга қаратилиши лозим.

Съезд кейинги йилларда кадрларга ишонч ва ҳўрмат мустаҳкам қарор тоғайлиги билан бир қаторда уларга нисбатан принципал талабчанлик ошганлиги кадрлар билан олиб бориладиган бутун ишга бундан буюн ҳам асос қилиб олиниши керак, деб ҳисоблайди. Тошпирилган иш учун кадрларнинг жаовбарлигини ошириш, иттиқомни бузидиган, танқиддан тегишли ҳўсосалар чиқариб, олмайдиган, ноғўжа ишлар қиладиган кишиларга нисбатан зарур чораларни қўриш керак. Социалистик иттиқом ҳамма учун бир хил ва мажбурий иттиқом эканлигини ҳар бир ҳодим ёдида тутиш